

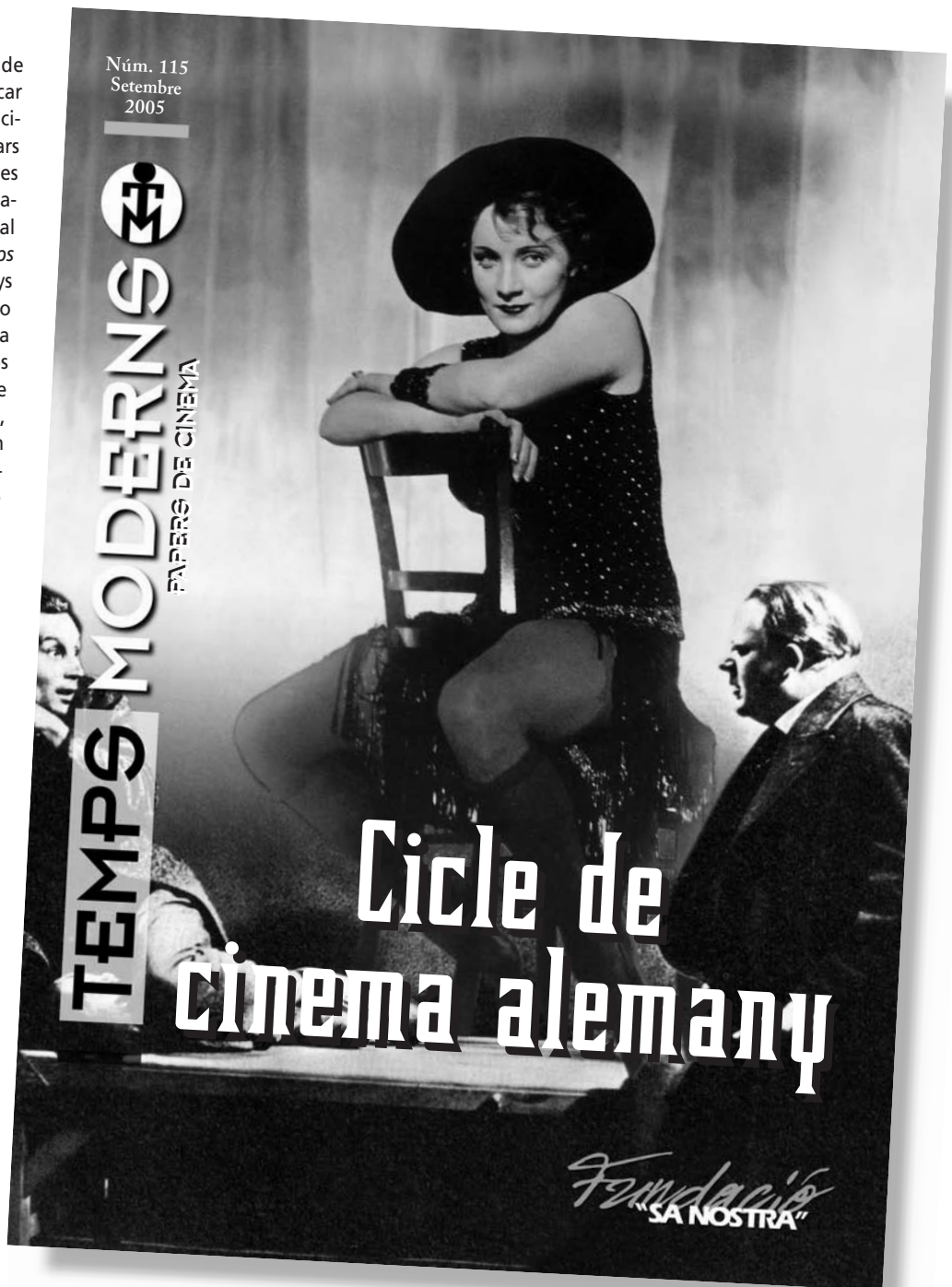
Miquel Pasqual

Una manera de veure i d'explicar la història del cinema a Balears és resseguint les dades constata-des a l'editorial d'aquest número de *Temps Moderns*. Una altra, menys combativa però tampoc no necessàriament positiva, és la que es va seguir durant els dos dies que va durar el curs de cinema que amb aquest títol, Cinema a Mallorca, vàrem impartir a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, el director de la nostra revista, Jaume Vidal, i jo mateix.

El pretext inicial de presentar la revista *Temps Moderns* després de dotze anys de vida ininterrompuda es va ampliar a un format de curs breu –dues hores de durada– sobre la història del cinema a Mallorca. Així, passarem revista a les produccions primeres i que marquen una etapa important: *El secreto de la pedriza*, *Flor de espio*, *El hombre de las Baleares* i el documental sobre el tren de Sóller, en el marc d'un merescut homenatge a la figura de Josep Truyol.

Fora sortir dels homenatges, el curs va servir per dedicar un càlid record a Miquel Porter i Moix, president que fou del patronat de la UCE i persona destacada en els fronts lluitadors per la cultura, la llengua i el cinema. Una persona que va jugar un paper important al llarg dels anys setanta i vuitanta a Mallorca, quan va fer possible la recuperació de tota la producció de Josep Truyol i Otero, a més de donar suport al Col·lectiu de Cinema, constituït l'any 1976. Fou Porter i Moix també qui va desplaçar-se expressament a l'illa de Mallorca per fer la presentació de *El gran dictador*, prohibida durant

Núm. 115
Setembre
2005

quaranta anys.

El pas per les produccions contemporànies va ser més crític. Resulta molt difícil parlar d'un cinema fet a Mallorca aquests darrers anys, aquelles produccions que tenen l'illa com a lloc de realització ho són amb capital forà, les que responen a iniciatives de realitzadors locals presenten la mateixa configuració i, en moltes ocasions, són fetes

també fora del nostre territori. Forçats a comentar-ne algun exemple vam considerar important fer una referència a *Bert*, realització de Lluís Cassasayes de l'any 1997, inèdita al circuit comercial per problemes amb la producció. Igualment la figura de Toni Aloy, per les seves col·laboracions amb Agustí Villarronga i el seu únic fins ara llargme-

Miquel Pasqual
i Jaume Vidal.

El pretext inicial de presentar la revista Temps Moderns després de dotze anys de vida ininterrompuda es va ampliar a un format de curs breu –dues hores de durada– sobre la història del cinema a Mallorca.

Així, passàrem revista a les produccions primeres i que marquen una etapa important

tratge, *El celo* (2001), fou objecte d'atenció. Finalment, el ja esmentat Agustí Villaronga fou el realitzador local tractat amb més profunditat, destacant-ne la pel·lícula *El mar* (2000), basada en la novel·la del mateix títol de Blai Bonet i que tot i rodar-se en gran mesura a l'illa de Mallorca comptà, pel que fa a suport de producció, amb una aportació tot en gros del 10% del pres-

supost total, aportat pel Govern de les Illes Balears.

En qualsevol cas, el pretext del curs era fer presentació pública, davant un auditori que en gran mesura la desconeixia, de la revista *Temps Moderns* i explicar tot el que genera al seu voltant. Per una banda, els dotze anys han donat lloc a nombroses col·laboracions fins al punt que gairebé ningú pròxim al món del cinema a les nostres illes pot considerar-se fora de la nòmina d'articultes. En aquest apartat es va obrir un nou espai d'homenatge a un col·laborador d'excepció: Damià Huguet. El poeta de Campos havia estat protagonista també abans de la seva desaparició d'un audiovisual dins la sèrie *Biografies* i titulat *Damià Huguet, home de call vermell* un fragment del qual es va projectar. Fou el que mostra les imatges de Jean Seberg i Jean Paul Belmondo a *A bout de souffle* quan Belmondo cau abatut enmig del carrer *Campagne-Première*,

un carrer de trànsit habitual en altres èpoques per a Picasso, Modigliani o Aragon. L'escenari més adient per retre tribut a Damià Huguet, l'home que també insistia dient que sempre ens quedarà París.

El cel protector de *Temps Moderns* ens permeté parlar dels cicles de cinema programats de forma ininterrompuda al Centre de Cultura, de les projeccions fetes a diferents indrets del territori balear, de les diferents col·leccions d'audiovisuals, dels tallers de crítica cinematogràfica de José Enrique Monterde, dels cursos d'aproximació al documental de José Luis Guerin, dels cursos de cinema negre impartits per Antoni Serra, Octavi Martí o Romà Gubern, dels que tractaren els efectes especials a càrrec de Fernando Arribas o Jorge Calvo i de tot el capítol de publicacions, concretat fins ara en els títols *Selecció d'articles de Temps Moderns* (1996), *Afectes secundaris*, d'Eduardo Jordà (2000), i *Passió –confessable– per la cinematografia*, d'Antoni Serra (2005).

En definitiva, un passeig breu però intens per la realitat cinematogràfica a les nostres illes explicada a un públic universitari i preuniversitari fora del camp d'actuació natural de *Temps Moderns*. L'explicació dels continguts de la

... es va obrir un nou espai d'homenatge a un col·laborador d'excepció: Damià Huguet. El poeta de Campos havia estat protagonista també abans de la seva desaparició d'un audiovisual dins la sèrie Biografies i titulat Damià Huguet, home de call vermell un fragment del qual es va projectar.

revista, oberts però enfocats de forma prioritària al cinema clàssic, serví per cloure les exposicions i recuperar el text de presentació del curs pel que fa al context en què viu *Temps Moderns*: les idees basades en el cinema en la seva condició d'art contemporani, de component irrenunciable per a les generacions actuals i les seves influències dins la societat. 🎬